

Turai Duma

Turai Diákok Unalomúzó Magazinja A turai Hevesy György Általános Iskola lapja

2011. november-december

XVIII. évfolyam 2. szám

Veszélyes hulladékgyűjtés iskolánkban

November 22-23-án két napon át lehetett a Hevesy útra elektronikai hulladékot behozni reggel 8-17.30 között. Célunk az volt, hogy az elektronikai hulladék minél nagyobb mértékben hasznosuljon, illetve a benne található környezetre, emberre veszélyt jelentő mérgező anyagok ellenőrzött körülmények között kerüljenek begyűjtésre és hasznosításra. Köszönjük Tura lakosainak és diákjainak, hogy egy kisbusznyi hulladékot sikerült begyűjteni. Régi tévéktől, számítógépektől, hajszárítóktól, mobiltelefonoktól, nyomtatóktól, hűtőgépektől mentettük meg a környezetet. Tavasszal egy újabb gyűjtést szervezünk, ezért kérünk mindenkit, hogy addig tárolja a kidobandó elektronikai hulladékot.

Kis Gábor

Amőbacsata

Összesen 66 diákunk nevezett be 11 osztályból az amőba bajnokságra. Az osztályból jelentkezett versenyzők egymás között körmérkőzéseket játszottak, majd az évfolyamokról a jelentkezés számától függően 3-4 diák jutott be a döntőbe. A 12-es döntő mérkőzése a lapzártáig még nem fejeződtek be. 3 játék alapján kell eldönteni a párharcot egy 13x13-as mezőn.

Kis Gábor

Magatartásverseny felső tagozat Novemberi eredmények

I.5.a 4,774
II. 8.b 4,707
III.6.a 4,669

Angol verseny

A hatvani Bajza József Gimnáziumban angol nyelvi versenyt rendeztek 7-8. osztályosok számára. Kétfős csapatokban nevezhettek be diákjaink a megmérettetésre. Nyolcan jelentkeztek. Az eredmények december elején érkeztek meg. Tanulóinkra büszkék lehetünk, megállták helyüket a kemény versenyben. Íme a helyezések:

7. hely Kánai Ádám 8.c
Lukács Adrienn 8.c
10. hely Takács Tamás 7.d
Magyar Donát 7.d
18. hely Kamarás Fanni 7.d
Meleg Eszter 7.d
37. hely Fülöp Adrienn 8.a
Pócs Petra 8.a

Zrínyi verseny

Lezajlott a Zrínyi Matematika Verseny első, iskolai fordulója. Az évfolyamok legjobbjai mehetnek tovább a megyei fordulóra.

5. évfolyam
Sára Soma 5.a 80 pont
Sipos Barnabás 5.b 60 pont
Tóth Petra 5.b 60 pont

6. évfolyam
Lajtos Laura 6.a 91 pont
Szilágyi László 6.a 70 pont
Pápai Gergő 6.b 65 pont

7. évfolyam
Mekes Cintia 7.d 91 pont
Seres Ádám 7.a 85 pont
Magyar Donát 7.d 81 pont
Erdélyi Csilla 7.c 73 pont

8. évfolyam
Bazán Máté 8.c 74 pont

Itt járt a Mikulás

December 6-án ismét eljött a Mikulás! A gyerekek dallal, verssel köszöntötték!

Fogalmazások irodalomóráról

A 6.a osztályosok a turai Kónya-tó keletkezéséről írtak mondát, fogalmazást! A legjobbakat közreadjuk! Olvassátok szeretettel!

A Kónya-tó keletkezése

2004-ben költöztek a mamámék Turára. Többször is elhaladtam egy tó mellett, amelyet beborított a sűrű nádas. Csak később tudtam meg, hogy ez a turai Kónya-tó.

Most házi feladatként kaptuk, hogy elgondolkozzunk a Kónya-tó keletkezéséről. Szerintem, régen a tó helyén egy sík felület volt. A város vezetése szeretett volna ide építeni egy szállodát. Az alapok kiásásához megérkeztek a markológépek. Már az első ásás közben vizet találtak. Először talajvíznek hitték. Később kiderült, hogy a víz olyan tiszta, amelyben halakat is lehetne tartani. Ezért gazdagon benépesítették különböző élőlényekkel. Az így kialakított területet nem csak a horgászok vették igénybe, hanem télen a korcsolyázók is.

Szerintem, a nevét akkor kaphatta, amikor a szálloda alapjainak kiásását a vezető, Gubacs Gábor megbízta Kónya Lajost, hogy ő vezesse a markolót. Mivel Kónya Lajos volt, aki a vizet megtalálta, ezért később az ő nevét adták a turai tónak. Szerintem, a Kónya-tó így keletkezett.

Lippa Dorottya 6.a

A Kónya tó keletkezése

Valamikor régen, még a dinoszau-
rusok korában történt, hogy egy hatalmas
fényesóva villant fel az égen.

Egyre közeledett és közeledett, mikor egy
kisebb darab levált a meteoritról.
Előbb az apróbb, majd a nagyobb idegen
bő csapódott be. A kisebbik itt, a mai
Tura helyén landolt.

Bár milliórd évvel később a meteorit
darabot egy gigantikus hurrikán elgumi-
totta, és ez ma a Gödöllői-dombság.

Yopár ezer évvel később egy puzsli-
tő árvíz következtében vízzel töltődött
fel a nyílt árok.

A mai napon is ott áll ez a kis
tó Kónya névre keresztelve.

Lajtos Laura 6.a

A Titok

Ezen lap megtalálóját nagy titokban fogom részesíteni.

Egyszer régen a Kónya-tó helyén egy rét volt. De nem
ám egy közönséges rét volt az, hanem a tündérek
lakhelye is. Volt a közepén egy gyönyörű gyémántpalota.

Oda senki nem mert bemenni, mert tudták, ha a
palotába valaki bemegy, az onnan ki nem jön. Ez történet egy kislánnyal is.
Egy gyönyörű szép nyári napon arra járt egy kislány. Nem tudta, hogy nem
szabad a palota felé mennie. Egyszer csak megpillantott egy kis tündért,
aki éppen virágot szedett. Nagyon megörült neki a kis tündér, és behívta a
palotába játszani. Igaz, ami igaz, beengedték a palotába, de ki már nem.
Teltek-múltak az évek. A kislány nagyon sírt a családja után, és ahogy sírt,
egyre nagyobb tavacska volt körülötte. Már akkora volt a tó, hogy egyszer
csak ellepte az egész rétet. A vár pedig úgy, ahogy volt, elsüllyedt. De a
palota lakóinak sikerült elmenekülnie.

Azóta sem hallotunk tündérekről Tura környékén. Ma is élnek, ha meg nem
haltak. Lehet, éppen a te ker tedben! Jobb lesz, ha körül nézel!

Tura lakói

1811. XI. 11.

Szénási Jázmin 6.a

Turai Tanulókért Alapítvány jótékonysági bálja

Jótékonysági bál 2011. felajánlásai

ELMOTEC Term.Ker.ésSzolg.Kft.
SPED-PACK Kft.
Dr. Tóth Mária
MAROS ÉPKER Kft.(Marosvölgyi János)
Szécsényi Istvánné
Söpy Süti Kft.
Bendzsó Beton Kft.
Diós István (Grafit Papír-Írószér)
TURAMETÁL Bt.
LAMI 2003 Kft.
Unger Consulting Kft.
TIM Sport (Tóth-Máté Imre)
Domoszlai György
Bertók Béla
Szendrei Ferenc polgármester
Turai Takarékszövetkezet
Máté Katalin
Bóha Kocsma (Kuti István)
Galga Park Kft. Vas-Műszaki Üzlet
HENKO-TEK Kft.
Dr. Dobos László
Aqua Fontis Patika Kft.(Bolbás Józsefné)
Saska József
Hóka Tamás
Király Gyöngyi
Juhász Sándor alpolgármester
Pecze Péter
Horák Mária
Seres Tünde
Pelenka Pavilon (Pásztor János)
Kis Gábor vállalkozó
Tóthné Csörgi Mária (Virágbolt)
Turai Fatelep - Mészáros Attila

TOMBOLA FELAJÁNLÁSOK
Ramszesz Pizzéria (PA-GÓ FOOD Kft.)
Pirotechnikai Termékek Boltja (Pásztai Vilmos)
Lukácsné Sima Ildikó
Fantázia Bútorbolt Gödöllő
Számítástechnikai Bolt - Abért Zsoltné
Kastély Üzletház Kft.
Szilka 2004 Bt.
Jázmin Kozmetikai Szalon - Baranyi Noémi
Szentandrásdombi Vadásztársaság - Szendrei Ferenc
2. c osztály szüleinek felajánlása
Márvány Csempebolt
BioTech USA
Galga Coop Zrt. Tura
Palócz Nagyker. CBA üzlet
Kedvencek Boltja - Gerhátné Kánai Ágnes
Újvári Ádám - Virágstúdió
Sára Péter (Agrodiszkont)
Állateledel (Dr.- Hajdú Pál)
Pusztai István (100 Ft-os bolt)
UNI-VILL 2001 Bt.
4.b osztály anonim felajánló
Nagy Erika fodrász
Molnár Mónika
Molnár Dávid
Molnár Sándorné
Szécsényi Műhely - Győriné Szécsényi Mária
Macskaszem horgászbolt SZ. T. H. Team Bt.
TIM Sport Tóth M. Imre
NYOMTAT-ÁSZ Webáruház (Csilla Fotó)

November 26-án rendeztük meg a Turai Tanulókért Alapítvány jótékonysági bálját. A műsort Kis Anita iskolai gyermekkórusa, a Mikro-fon Zeneiskola növendékeinek zenés produkciói, a Podmaniczky Művészeti Iskola turai táncosai és a Turai Komédiások tették színessé. A bál bevételét a Turai Tanulókért Kiemelkedően Közhasznú Alapítvány kapja. Köszönetet mondunk azon gyerekeknek és felnőtteknek, akik a jótékonysági est megszervezésében és lebonyolításában bármilyen módon segítettek! Külön köszönet Benke Sándornénak a bál megszervezéséért! Köszönet a támogatóknak!

Bútorstúdió Galgahévíz
M&N Autó Company Kft.
Kastély Minibolt Kókai Imre László
Vasúti Élelmiszerbolt
Virgancz Festékbolt
Pepita Pont Papír-írószér üzlet
Némó Játék Ajándék
Angol ruhaturkáló
Grafit Papír-Írószér - Diós István

Kínai Bolt
Harmónia Bútorbolt
Bolbásné Csányi Anna
Virágbolt
Hantai József Swing Kisáruház
Tamás Patika Bt.
LIBRA Könyv
Szelektív Kft.

Karácsonyi ételek

A karácsony esti vacsorát késő éjjel fogyasztják el, az éjféli mise előtt vagy után, a helyi hagyománytól függően. Vajon melyik országban mit esznek? Szeretnéd tudni? Mi kíváncsiak lettünk és elolvastuk a Karácsonyi hagyományok a nagyvilágban című könyvet. A szürke négyzetekben szerepelnek a különböző országok hagyományos karácsonyi vacsorái.

Ezenkívül sok érdekes süti receptet gyűjtöttünk össze. Némelyik annyira egyszerű, hogy talán egyedül is el tudod készíteni!

Svéd vacsora:

pácolt hering, húsgombóc, sült sonka káposztával körítve, rizskása és aprósütemények.

Gesztenyekúp

A **gesztenye kúp** sütés nélkül készíthető édesség. Készíthetjük különböző alakzatban és bevonatokkal, sőt akár töltve is.

Magyarország

Sok helyen halászelevet esznek, rántott halat sült krumplival, utána pedig diós és mákos bejglit.

Egyszerű, de nagyszerű recept.

Hozzávalók:

5 dkg (puha) vaj, 10 dkg cukor, 10 dkg reszelt babapiskóta, 50 dkg gesztenyemassza, 3 ek rum / rumaroma, bevonáshoz: olvasztott (tortabevonó) étcsokoládé

Elkészítés:

A vajat a cukorral habosra (fehéredésig) keverjük. Hozzáadjuk a reszelt babapiskótát, a gesztenyemasszát és a rumot, összedolgozzuk. A masszát 3-4 órára hűtőszekrénybe tesszük.

A masszából teáskanálnyi adagot kiveszünk, amelyet először golyóvá, majd ujjainkkal kúp alakúvá formázunk. A kúpokat egymás mellé egy rácsra tesszük.

A kúpokat olvasztott csokoládéval bevonjuk.

Változatok

Alak: készíthetünk 3-5 cm hosszú vékony rudakat vagy golyókat is a kúp helyett.

Bevonat: megforgathatjuk a formákat kakaóporban, de akár tortadarabban, dekorcukorban is.

Töltelék: a gesztenyegolyók közéjébe magozott (rumos) meggyet is tehetünk.

Alap: a gesztenyekúpokat egy-egy darab megfelelő méretű kekszre is tehetjük, mielőtt a csokoládéval bevonjuk.

Típek:

Az olvasztott csokoládéhoz szükség szerint adjunk kevés olajat (vagy kókuszszírt), így folyékonyabb lesz és egyszerűbben kezelhető bevonásnál.

Legalább 3-4 órát feltétlenül álljon a massa, hogy az ízek összeérjenek és a piskótareszelék is átpuhuljon. Babapiskóta helyett háztartási keksszel is elkészíthető. Az alkohol miatt fogyasztását elsősorban felnőtteknek ajánljuk. Ha gyerekeknek készítenénk, helyettesítsük az alkoholt gyümölcslével (pl. narancslé), befőtt levével (pl. meggy).

A gesztenye kúppal vagy golyókkal (karácsonyi) tortát, süteményt is díszíthetünk. A fenti adagból kb. 45 db *gesztenye kúp* lesz, amelyet elegánsan praliné papírban is találhatunk.

<http://www.tutitippek.hu/blog/gesztenye-kup.php>

Német vacsora:

heringsaláta, libasült párolt káposztával, alma és szilva. A desszert sokféle lehet: mézescsók, aprósütemény, mézeskalács, briós.

Kandírozott narancs

2 narancs, 1 citrom, 1 lime (ha nem kapsz a boltban, csináld enélkül), 500 ml víz, 600 g cukor, csipet só, 200 g étcsokoládé

Elkészítés

A citrusokat mossuk meg, és vágjuk karikára őket. A magokat távolítsuk el. Egy lábosban forraljunk annyi vizet, hogy ellepje a gyümölcsöket. Lassan rotyogtassuk így 15 percig, majd öntsük le a vizet és öblítsük le a gyümölcsöket. Újabb 15 percig forraljuk őket, majd ismét öntsük le a vizet és öblítsük át.

Jöhet a fél liter víz, forraljuk fel, majd tegyük bele a cukrot, a csipet sót és a gyümölcsöket, keverjük át, és így rotyogtassuk 40 percen keresztül. A szirupban hagyjuk kihűlni.

Csepegtessük le a gyümölcskarikákat, majd előmelegített sütőben, sütőpapírra fektetve szárítsuk 100 fokon egy órán keresztül.

Ha kihültek, temperáljuk a csokoládét, azaz gőz felett olvasszuk meg. A citrusokat félig mártsuk a csokoládéba, majd sütőpapíron hagyjuk teljesen megszáradni.

Angol vacsora:

sült sonka kelbimbóval vagy zöldborsóval, töltött pulyka, sült krumpli, karácsonyi puding, krémtorta és aszalt gyümölcs.

Franciaország

A hagyományos vacsora az alábbi fogásokból áll: osztriga, libamáj, lazac, baromfiból készült hurka, fatörzs. Egyes családok töltött pulykát is esznek.

OLVASS TE IS GERONIMO STILTON-T!

OLVASÓPÁLYÁZAT

Az iskolai könyvtár olvasópályázatot hirdet. Hogy ez mit is jelent? Olvasd el! A könyvtárban kifüggesztünk egy listát. Tíz-tizenöt Geronimo Stilton-könyvet ajánlunk Nektek. Erről a listáról 3 könyvet kell elolvasni (de lehet többet is). Ha egy könyvet kiválasztasz, kérd el a könyvtárban a hozzá tartozó kérdéseket. Minden könyvhöz 5 kérdés tartozik. Ha válaszoltál, add le, és kölcsönözd ki a következő regényt! A helyes válaszokat beküldők között nyereményeket sorsolunk ki!

Hogy kicsoda Geronimo Stilton?

Ő a Rágcsáló Hírek főszerkesztője. Egér-szigeten él, a fővárosban: Rágcsáliában. Számtalan kalandot él át, ám nem egyedül! Geronimo nem magányos: lelkes családtagok veszik körül, úgy mint Tea Stilton, a testvére vagy éppen unokaöccsei: Trappola és Benjamin. Ők segítik a bajban, vigasztalják, ha szomorú és együtt örülnek a sikeres kalandok végén!

Általában száz oldalas egy-egy regény és rengeteg rajz, valamint vicces feliratok várják az olvasnivágókat!

HA KEDVET KAPTÁL, JANUÁR 6-IG JELENTKEZZ A SULIKÖNYVTÁRBAN!

Az olvasópályázat 2012. január 9-én indul!

Könyvajánló

John Grogan: Marley meg én

Ismét egy olyan könyvet szeretnék ajánlani, amit gyerekek és felnőttek egyaránt olvashatnak. Ez egy kicsit hosszabb, mint amit a gyerekek szeretnek, de nem árurom el, hány oldal, nehogy elvegye a kedveteket! Menjete fel a sulikönyvtárba, hogy eldönthessétek, hogy tetszik-e?

Ez a történet egy vicces kölyökkutyáról szól, ő

Marley (ejtsd: márli). Mindent megeszik, ami csak az útjába kerül. Fajtája labrador. kölyökkorában vásárolja meg John Grogan és felesége. A világ legrósszabb kutyájának tartják és igazuk is van! TE is rájössz, ha elolvasod (sőt, ha még csak félig

olvastad el, akkor is). A borítón azt olvashatjuk: "New York Times Bestsellers". Ez azt jelenti, hogy Amerikában a legjobb könyvek listáján szerepelt. A könyvtárban a G betűnél találsz.

Jó olvasást!!!

KOVÁCS ANNA

A könyvből film is készült.

NEW YORK TIMES BESTSELLER
Élni és szeretni a világ legrósszabb kutyájával

Mit kell tudni a galgamácsai hulladéklerakóról?

A nem újrahasznosítható veszélyes hulladékok ártalmatlanítása semlegesítéssel, égetéssel vagy lerakással történik. A Saubermacher cég két veszélyeshulladék-lerakót is üzemeltet Magyarországon, mégpedig Galgamácsán és Marcaliban.

Az Aszód-galgamácsai Veszélyeshulladék-lerakó 1989 óta működik. A magyar és európai uniós előírásoknak megfelelően kialakított telepen biztosítottak a különleges kezelést igénylő veszélyes és ipari hulladékok lerakással történő ártalmatlanításának feltételei, a kiépített infrastruktúra és a műszaki-szakmai háttér.

Iskolánk tanulói Galgamácsán, a veszélyes hulladéklerakót látogatták meg. Jenei Csabáné Ili nénit, a szervezőt kérdeztem.

- *Mikor volt a kirándulás?*

- December 1-jén, 13 órakor indultunk a Hevesy útról.

- *Mit tekintettek meg?*

- Megnéztük, hová kerülnek a veszélyes hulladékok, elemek, festékmaredek.

- *Meddig tartott a program? Mikor indultak haza?*

- Miután körülnéztünk és bemutatták nekünk a telepet, 15 órakor útrakeltünk.

- *Milyen tanulók mehettek?*

- A hetedik évfolyamot hívtuk erre a programra. 51 tanuló vett részt, rajtam kívül Kis Gábor bácsi kísérte a csoportot.

- *Jól érezték magukat?*

- Ezt inkább a tanulóktól kellene megkérdezni.

- *Köszönöm a válaszokat!*

Ili néni tanácsát megfogadva a tanulók közt is kérdezősködtem, a 7.b-sek közül Szénási Stefániát és Andreát, valamint Sallai Rékát kérdeztem.

Elmondták, hogy nagyon jól érezték magukat - a hideg ellenére. A tanulóktól azt is megtudtuk, hogy a lerakóban két hatalmas tárolóban gyűjtik a veszélyes hulladékot, illetve egy labor is működik itt, de oda nem léphetnek be látogatók.

KOVÁCS ANNA

Ökotippek

Hamarosan itt a karácsony, az ünnepek, az ajándékok időszaka. Ilyenkor is figyelniünk kell a környezetünkre, vigyázzunk, hogy ne pazaroljuk feleslegesen az energiát. Olvasd el tanácsainkat!

Ne használj több csomagolópapírt,
mint amennyi feltétlenül szükséges!

Az ajándékokról lebontott csomagolóanyagot a
száraz hulladékok közé dobd ki!

Ha tehetitek, földlabdás fenyőfát vásároljatok! Vannak kertészetek, ahol visszaveszik ünnepek után a fát.

Készíts a fára papírdíszeket - az év közben megmaradt anyagokból!

Szépek a fényfüzerek a karácsonyfán. Ne tegyetek fel több izzót a fára, mint amennyi feltétlenül kell. Ne hagyjátok bekapcsolva, ha elmentek otthonról, mert feleslegesen fogyasztja az áramot és veszélyes is lehet!

A megmaradt csomagolóanyagot hasznosítsd újra!
Papírból mindenféle ötletes dolgot készíthetsz!

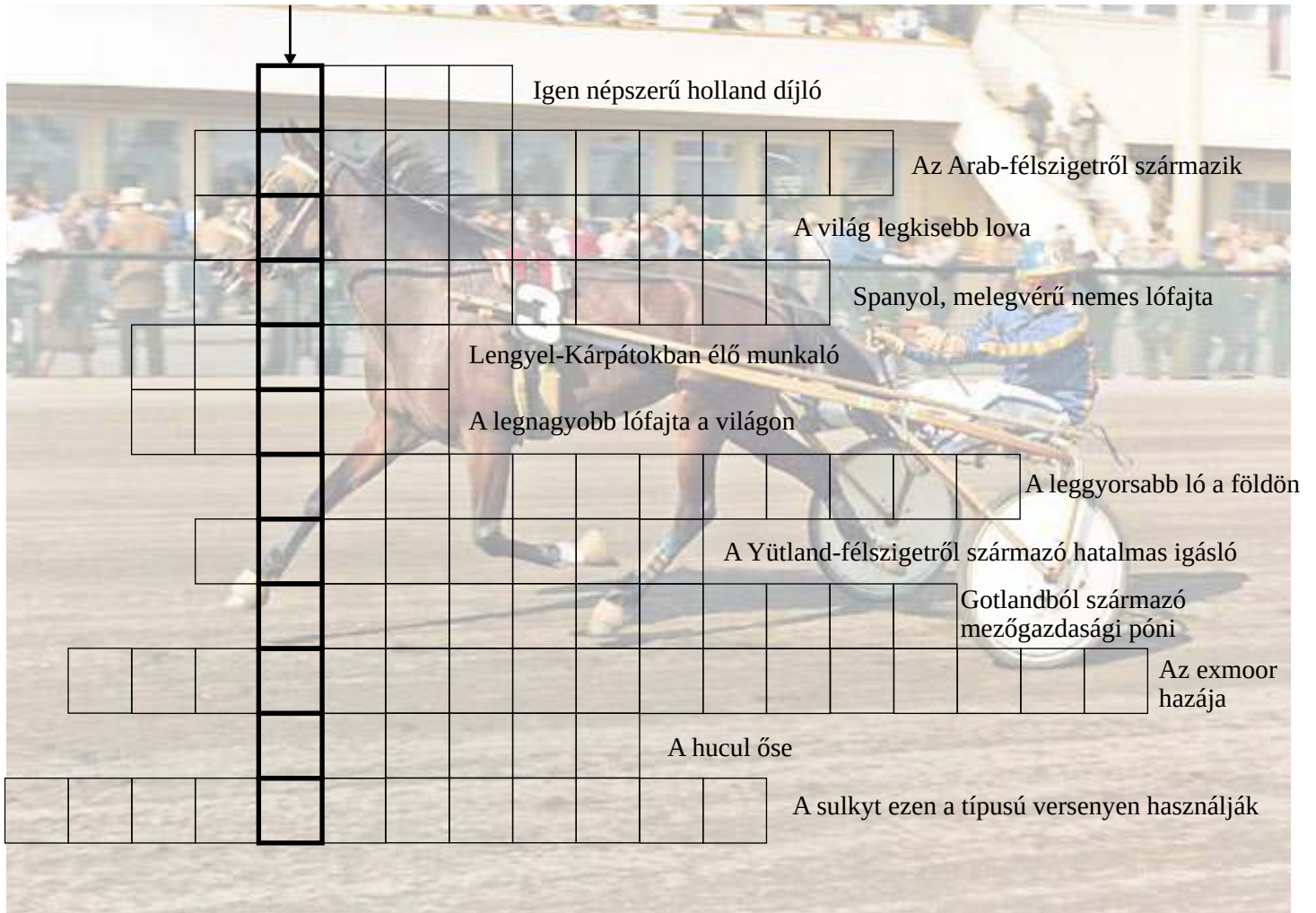
A fenyő díszait minden évben fel lehet használni. Ne dobjátok ki a megunt
üveggömböket, figurákat!

Ajándékozzátok el vagy vegyétek elő következő karácsonykor!

Meglátjátok, örülni fogtok neki!

Ismered-e a lovakat?

KÉSZÍTETTE: FARKAS RENÁTA

Megfejtés:

A megfejtésekhez használd a könyvtárban a Határozó kézikönyvek sorozatból a Lovak című részt, illetve keresd a válaszokat az interneten!

Ismered a farkasokat?

KÉSZÍTETTE: KOVÁCS ANNA

Mohó ragadozók, mindenféle állatot elkapnak és felfalnak, amit csak meg tudnak ölni. Étlapjukon szerepel például a prérikutya, madarak, halak, békák, rákok, nyulak, a juh, a vadjuh, a szarvasborjú, a bölényborjú, a kivénhedt vagy beteg szarvas és bölény. Ügyes hajtóvadászok. Olyan módon vadásznak, mint a betanított vadászkutyák, de ravaszságban még azokon is tútesznek. Ha az üldözött vad túl gyors és ezért elveszítik a nyomát, a felderítésre szétválnak. Ha például egy szarvas menekülés közben vízen úszik át, a farka egy része nyomát vesztheti. Ilyenkor a farka szétválik, és az a része, amelyik ismét nyomra bukkan, üvöltéssel értesíti társait. A bölény túl nagy falat és veszélyes ellenség. Előfordul, hogy a borjút anyja napokig testével védi, és mindaddig nem mozdul, amíg a kicsi nem képes követni a csordát. Ilyenkor a préri füve ezen a helyen teljesen lelapul.

A farkas „egynejt” és a párjával marad. Nászuk januárra, februárra, esetenként márciusra esik. A nőstény 63 napos vemhesség után hozza világra kölykeit. Odúja a föld alatt, gyakran 10 m hosszú folyosó végén épül. A kicsik száma a 12-t is elérheti. A sok ellenség, mint például az ember, a puma, a skorpió, a szirti sas, a csörgőkígyó és a kegyetlen tél azonban nem teszi lehetővé, hogy mindet felneveljék. Nem ritkán csak 2-9 marad életben. 24 napos koruk után az anyatej már nem elég. Ilyenkor az előző alomból való legidősebb testvérük látja el őket étellel.

"Nol a dér, álom jár,
hó kering az ág közt.
Karácsonynak ünnepe
lépeget a fák közt."
Weöres Sándor

Karácsony

Karácsonyi hagyományok más országokban

Karácsony Németországban

Náluk a kis Jézus hozza az ajándékokat december 24-én este és a karácsonyfa alá rakja le őket.

Egyes családok eredeti adventi naptárakat készítenek, füzérekkel, kis csomagokkal.

Advent minden vasárnapján új gyertyát gyújtanak meg az adventi koszorún.

Borbála-napon (december 4.) aranyesőágakat raknak vázába. Karácsonyra kivirulnak az ágak.

Sok aprósüteményt készítenek karácsonyra. Ebben a gyerekek is segítenek anyukájuknak.

A fenyőfát a család együtt díszíti fel december 24-én.

A vacsora finom ropogós libasült vörös káposztával és krumplival.

Háromkirályok napján királynak öltözött gyerekek felírják a királyok nevének kezdőbetűjét a kapukra.

A németek ünnepe sokban hasonlít a mi karácsonyunkhoz! De mi a helyzet a többi országban?

Karácsony Angliában

December elején ki-ki szétküldi barátainak, rokonainak üdvözlőkártyáit. A kapott kártyákat kiteszik a szoba falára, s majd csak január 6-án, Háromkirályok napján veszik le. Az üdvözlőlaponkat szalagra ragasztják és úgy függesztik a szoba falára.

Az egész házat zöld és piros színű díszekbe öltöztetik.

A gyerekek megírják a Mikulásnak, hogy mit szeretnének ajándékba. December 24-én pedig az utcára vonulnak, karácsonyi dalokat énekelnek, jutalmul cukorkát vagy apró ajándékokat kapnak.

A gyerekek hatalmas zokni akasztanak az ágyukra. Reggelre ajándékokat lelnek benne! A Mikulást aprósütemény és egy pohár portói bor várja.

Az angol vacsora nem telhet el gesztenyével töltött pulyka és puding nélkül.

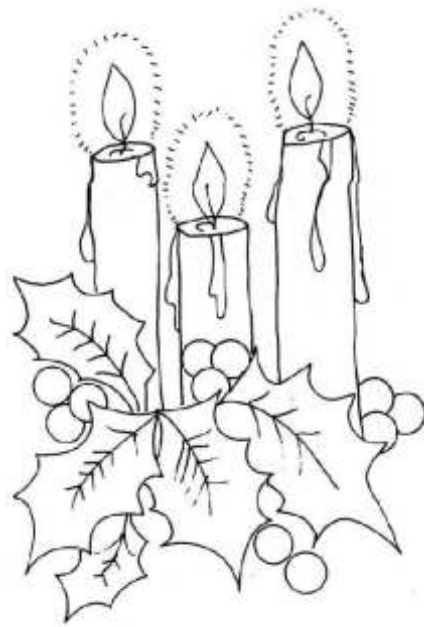
A karácsonyi fatörzset ma már csak sütemények jelképezik. Régen még valóban egy vastag fatörzs égett a kandallóban az ünnepek alatt. Erre a célra egy kemény fát választottak, hogy sokáig égjen. A fatörzset feldíszítették, majd miután felszentelték (olajjal vagy pálinkával) a család legfiatalabb és legidősebb tagja kandallóba rakta.

Assisi Szent Ferenc betleheme

Karácsonykor minden templomban és minden családnál, ahol megünneplik Jézus születését, betlehemet állítanak.

Úgy mondják, ez a régi-régi szokás Assisi Szent Ferenc-től ered. Ő volt az, aki egy karácsonyestén eljátszatta Grecchióban, egy Assisivel szomszédos olasz falucskában Jézus születését, élő állatok és a helybeli lakosok közreműködésével.

Más szerzetesek is átvették és országszerte terjesztették ezt a szokást. Az élő szereplőket fokról fokra felváltották az agyag- vagy viasszobrocskák.

Színezd ki!

Karácsony Ausztriában

Karácsony az év legfontosabb családi ünnepe. December 24-én este bezár minden mozi, vendéglő, színház. Mindenki otthon ünnepel.

December 1-jén kezdődik a karácsonyi ünnep az adventi koszorúval.

Városok, falvak főterén mindenütt hatalmas, gyöngyörűen feldíszített fenyőfa áll.

Ünnepi külsőt ölt az osztrák főváros, Bécs városházának környéke. A park fáit szebbnél szebb díszek borítják, mesébe illő díszletek között.

24-én délután a nagyszülők sétálni viszik a gyerekeket. Mire hazaérnek csodálatosan feldíszített fa várja őket sok-sok ajándékkal!

"Sokkal értékesebb a magad alkotta ajándék. - Amíg készíted, mindig arra gondolsz, akié lesz. Nem egy pillanat csak, amíg megveszed, hanem hosszú órák, esték, amíg elkészülsz. Ezalatt beépül az ajándékba a szereteted is."
Kálnay Adél

LUKÁCS ADRIENN

"Szép Tündérország támad föl szívemben
Ilyenkor decemberben.
A szeretetnek csillagára nézek,
Megsáll egy titkos, gyönyörű ígétet,
Ilyenkor decemberben."

Juhász Gyula

Karácsony Spanyolországban

Barna Fanni: Mikulás

Polter Ildikó
Karácsonyi verse

Eljött végre a Karácsony,
csillagszóró fenn a fákön.
Kis Jézusunk születése,
minden ember reménysége.

Gyertyafényes kis fenyőfa
díszítése boldog óra.
Minden évben eljő e nap,
mikor béke, s szeretet van.

Sok kisgyermek várva várja,
vajon mit hoz Jézuskája.
Ó ha mindig ünnep volna,
világunkra gyógyírt hozna.

A verset Konkolics Tímea
választotta.

Itt van, itt van a Mikulás!

Fekete csizmában

Piros kabátban

Ősz szakállával

Piros kesztyűjében

Mosolyogva megérkezett.

Itt a puttonya, mi van benne?

Maci, baba, csoki - csak Neked!

Kinyitod a zsákot, beleugrasz,

Dúskálhatsz a jóban

A finom szaloncukorban!

Egyél sütit, igyál tejet

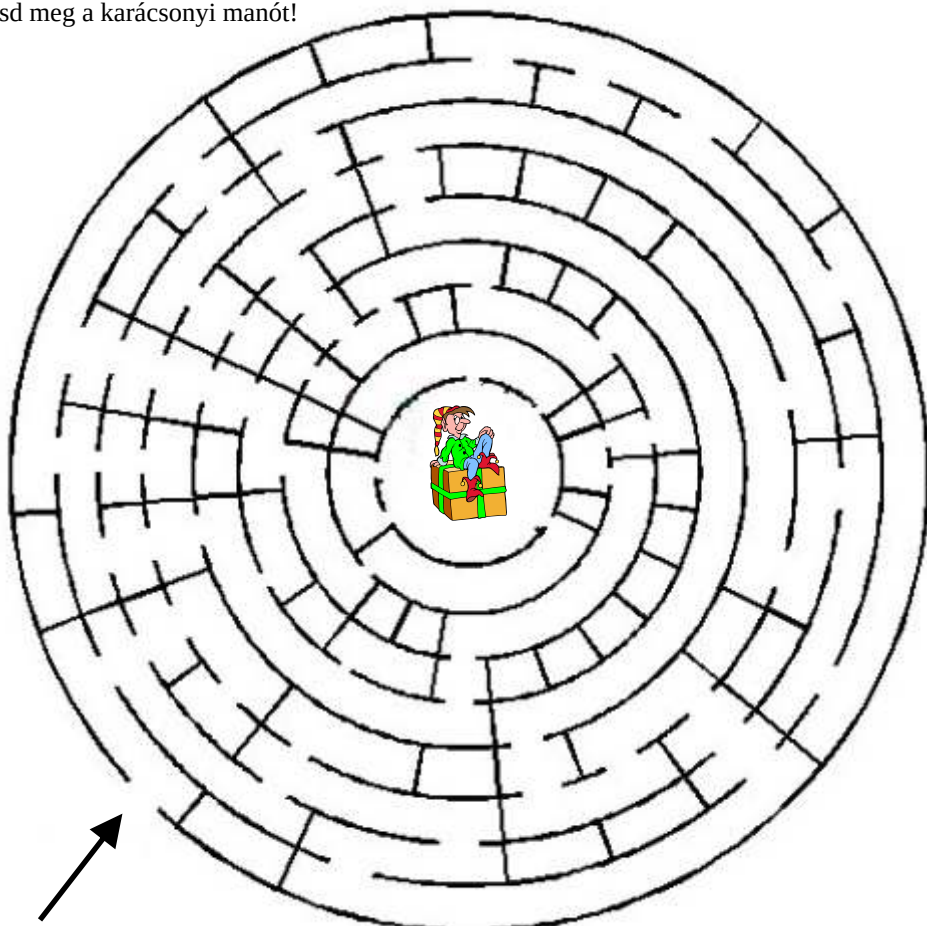
Biztosan nagyon fáradt lehetsz

Ígérd meg Mikulás,

Hogy jövőre visszajössz

Hozol macit, babát, kiscipőt!

Keresd meg a karácsonyi manót!

A karácsonyi hagyományokról Forrás: Émilie Beaumont: Karácsonyi hagyományok a nagyvilágban című könyvéből idéztünk.

December 22-én a Karácsony ünneplése a Karácsonyi Lottó (La Lotería de Navidad) vásárlásával kezdődik, minden négy emberből legalább három vásárol lottót és játszik.

Szenteste (La Noche Buena) összejön az egész család, hogy együtt ünnepeljenek. Az ünnepi étrend általában egészen kisütött, fehér boros, fokhagymás vagy paradicsomos halból, hideg mandulalevesből és/vagy agyag- és fakemencében pirosra sült malacból áll.

Karácsony első napján az emberek megajándékozzák egymást.

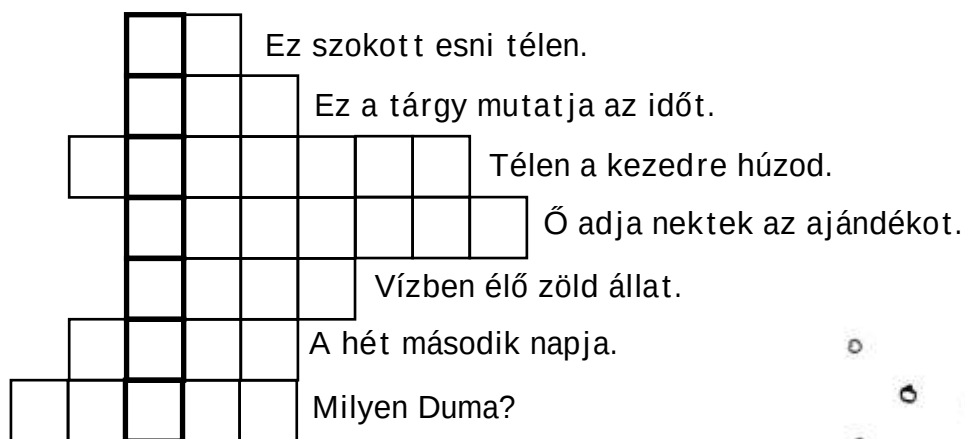
A karácsony-újévi időszak legfontosabb ünnepe a Vízkereszt (los Epifanía) január 6-án. Ekkor az ország a Három Napkeleti Bölcsre emlékezik, akik a hagyomány szerint átutaztak az országon. Vízkeresztkor a gyerekek kiteszik a szalmával vagy árpával kitömött cipőiket az ablakpárkányra, hogy abrakot adjanak a Napkeleti Bölcsök lovainak. A rossz gyerekeknek - a poklot jelképező - szén jár, amely barna marcipándarabok formáját ölti, melyek közül néhányat cukormáz legyek díszítenek.

Reggel a családtagok összegyűlnek, hogy mindannyian egyenek a Vízkereszt Tortából, ami ovális alakú sütemény, és csak ezen a napon fogyasztják, és egy szerencsepénzért rejt magában.

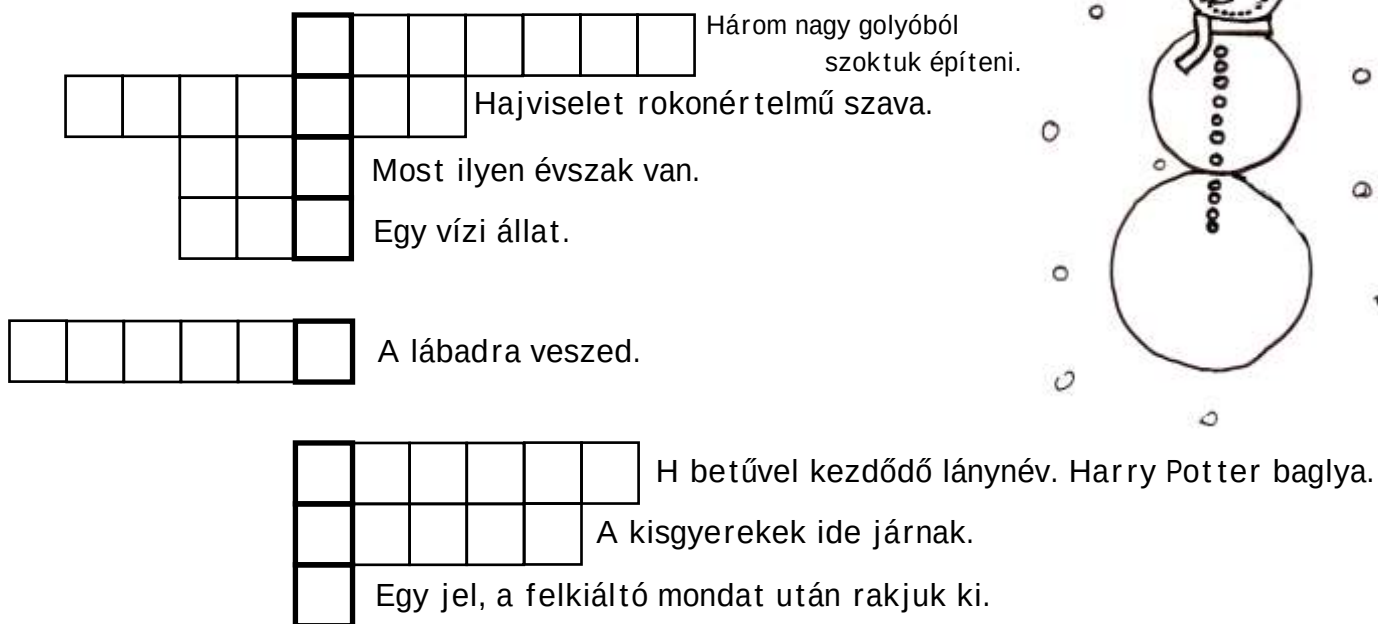
A spanyol gyerekeknek jó dolguk van. Nemcsak december 25-én kapnak ajándékot, hanem január 6-án is a három királytól, akik csomagjaikat a gyerekek cipőjébe rakják.

Sok nagyvárosban ilyenkor felvonulást rendeznek. Az ünnep nagyon népszerű: a három király pompásan feldíszített szekéren járja be az utcákat, népes kísérettől követve. Kicsi-nagyok az utcákon tolonganak, hogy lássák elvonulni a menetet.

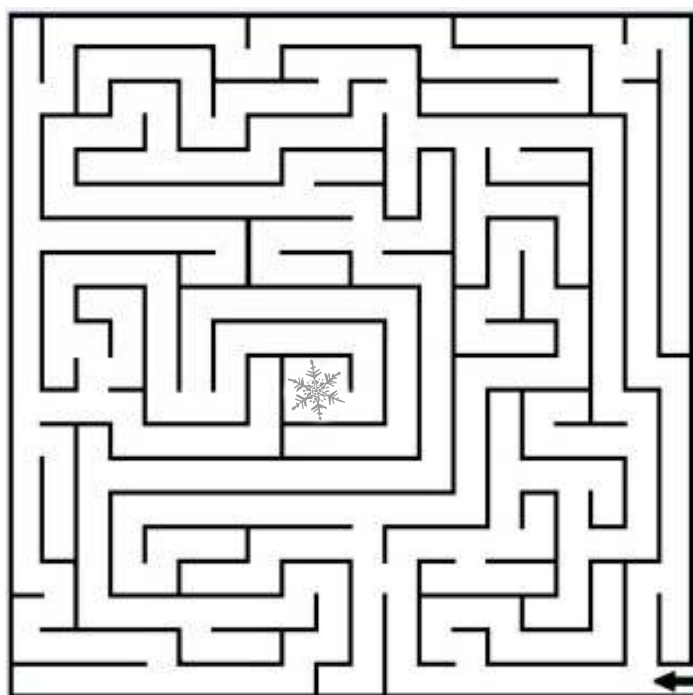
A felvonulás végeztével a királyok a nép közé vegyülnek. A gyerekek boldogok, hogy ilyen közelről láthatják őket.

Nagyoknak

Keresd meg a helyes utat a labirintusban a hópehelyhez!

Hogyan jut a mikulás a házikóhoz?

BEAGLE

Leírása:

Kis termetű, erőteljes felépítésű, kellemes megjelenésű kutya. Feje kopószerű, koponyája lapos, stopja enyhe. Szemek sötétbarnák vagy mogyorószínűk, meglehetősen nagyok, nem mélyülők vagy dülledtek. A fülek hosszúak, lekerekített hegygel, előre húzva csaknem eléri az orr csúcsát. Háta egyenes, ágyéka széles, mellkasa mély. Végtagjai párhuzamosak, izmosak, rövidek. Farka kissé ívben hajlik a hátvonal felett, figyelés közben terrieresen felfelé áll. Szőrzete rövid, sűrű, testhez simuló. Színe fekete -vörös-fehér (tricolor),

ill. vörös-fehér (bicolor).

Vidám természetű kopó, bátor, nagy aktivitással, életerővel, eltökéltséggel párosulva. Éber, intelligens és kiegyensúlyozott, nem agresszív, de nem is félénk.

Marmagasság: 33-40 cm. Testtömeg: 8-12 kg. Táplálékigény: 655 g/nap. Várható élettartam: 12-14 év

A KUTYATARTÓK 10 PARANCSOLATA

1. Mielőtt megveszel, vedd figyelembe, hogy 10-15 évig is élhetnek! Bármilyen elválás töled fájdalmas lesz számomra.
2. Adj időt arra, hogy megértsem, mit szeretnél!
3. Bízz bennem - ez fontos ahhoz, hogy jól érezzem magam!
4. Ne légy rám sokáig mérges, és ne büntess azzal, hogy bezársz valahova! Neked megvan a saját munkád, a saját környezeted és barátaid. Nekem csak TE vagy!
5. Beszélj hozzám! Még ha nem is értem beszéded, szeretem hallani a hangod, a szavaidat.
6. Vedd figyelembe, hogy akárhogy is bánsz velem, én soha nem fogom elfelejteni!
7. Ne üss meg! Tudok harapni, s így könnyedén megsérthetem a kezed, de én nem ezt választom.
8. Mielőtt megszídsz a lustaságom s makacsságom miatt, gondold át, miért lehetek ilyen!

Lehet, hogy nem helyes eledellel etetsz, túl sokat voltam a napon, vagy már öregszen, s a szívem gyenge.

9. Gondoskodj rólam akkor is, ha már idősebb vagyok! Egyszer te is megöregszel.

10. Légy velem a nehéz pillanatokban is! Ne mondd, hogy "nem bírom látni", "jobb, ha akkor történik, mikor én nem vagyok itt"! Minden könnyebb, ha Te is velem vagy!

Az alma

Mi jót tartalmaz?

Vitaminok: A, B-komplex és némi C-vitamint

Nyomelemek, ásványi anyagok: kalcium, magnézium, nátrium, kálium

Mik a jótékony hatásai?

A B-vitaminok nagyon jó hatással vannak az emésztésre, mivel serkentik, elősegítik a táplálék felszívódását. Habár C-vitamin tartalma jóval csekélyebb mint például a narancs vagy a citromé, mégis a benne lévő ásványoknak köszönhetően nagyon jó hatásai vannak az emésztőrendszerre. Fontos hatóanyaga még a pektin, ami

vízben oldva kocsonyás zselét alkotva ízületi kenőanyag. A héjában lévő cellulóz, természetes rostanyag, béltisztító hatású.

Alacsony vércukorszint esetén is hatékony, fogyasztása pótolja az ilyenkor szükséges glukózt.

KONKOLICS TÍMEA

Kösd össze a pontokat!

SZERKESZTETTE: KONKOLICS TÍMEA

Kösd össze a kép szereplőit, a tárgyakat a megfelelő angol szóval!

angel

decoration

snowflake

gingerbread

bell

Santa Claus

star

honey-cake

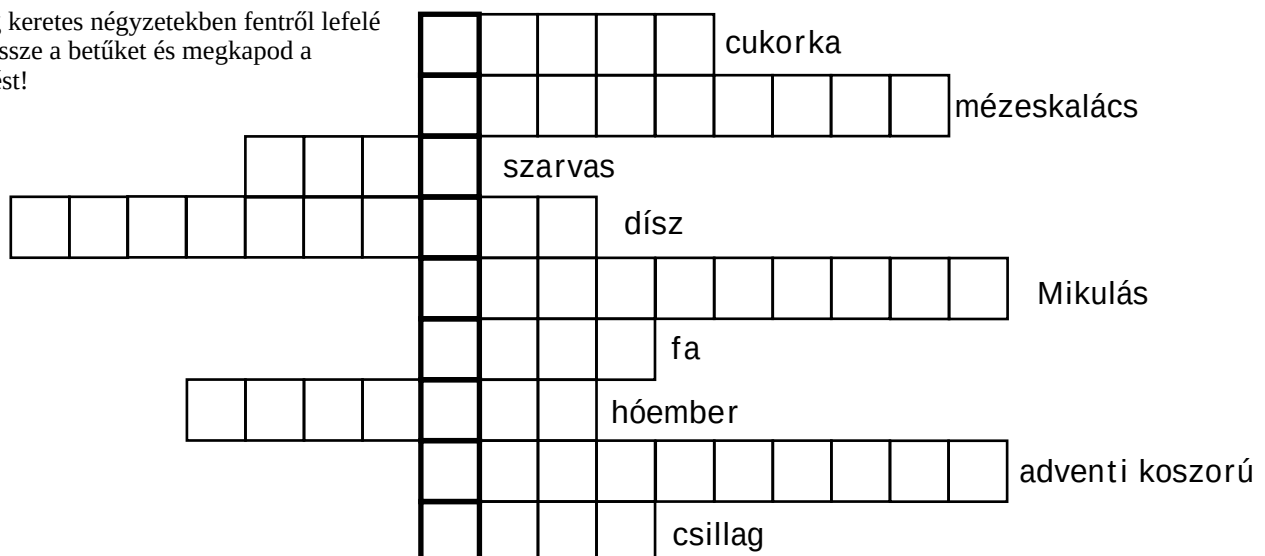
candle

snowman

candy

christmas-box

A vastag keretes négyzetekben fentről lefelé olvasd össze a betűket és megkapod a megfejtést!

Kösd össze a szavakat az ablakokban
található képekkel!

Deutsche Seite

SZERKESZTETTE: TÓTH-SEBES EDINA

der Advents- kalender

der Adventskranz

17

21

19

der Stern

die Glocke

der Weihnachtsbaum

23

12

18

15

das Geschenk

der Engel

der Schneeman

24

22

20

14

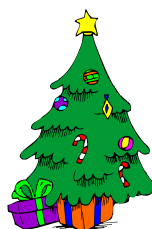
die Adventskerze

der Lebkuchen

der Schneeflocke

13

16

der Nikolaus

Milyen ajándékokat rejt a Mikulás zsákja? Kösd össze és pótolj ki a magánhangzókat!

die Schl_ng_

die Sch_ldkr_t_

das _g_l

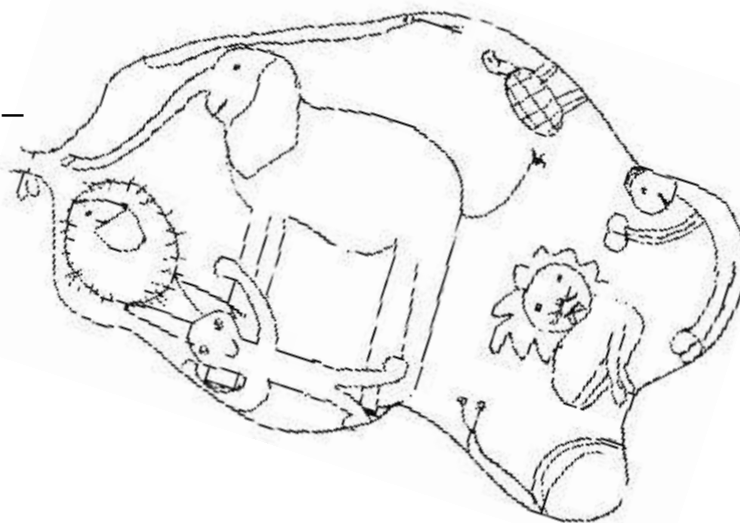
die Schn_ck_

der _l_f_nt

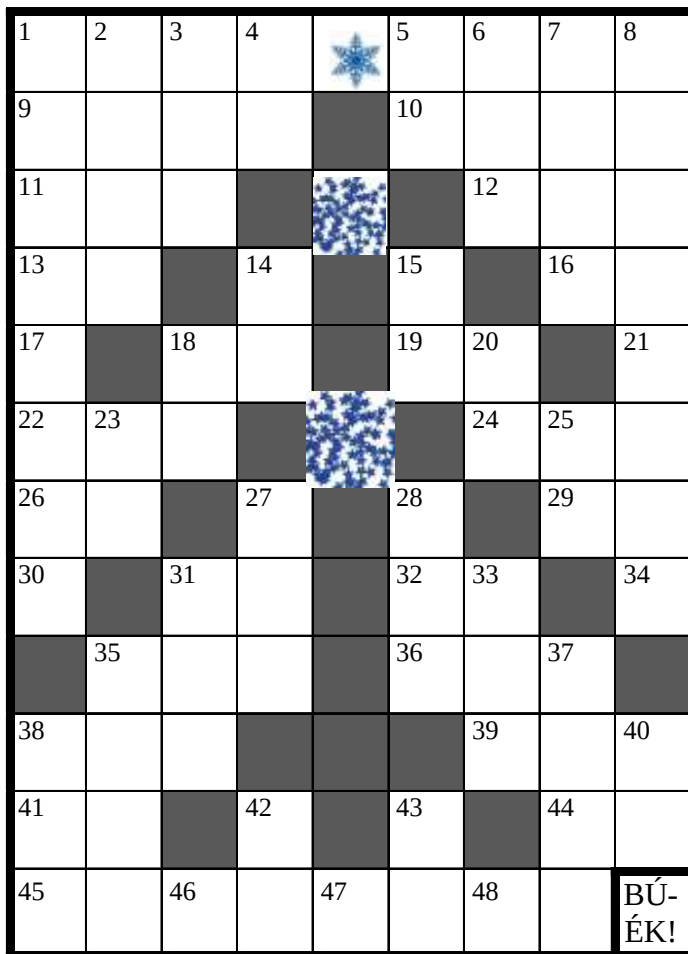
die P_pp_

der H_s_

der L_w_

Rejtvény

KARÁCSONYRA

Vastagon szedett főszorainkban a karácsonykor különösen jelentős fogalmakat rejtettünk el. Ezeket kell beküldeni megfejtésként.

VÍZSZINTES 1. Az emberiség vágyálma.

5. A háború istene a római mitológiában ill. bolygó. **9.** Becézett Etelka. **10.** Való. **11.** Hal-szerű hatalmas tengeri emlős. **12.** Fakerék része (!) **13.** Sajátkezüleg (aláírás alatti rövidítés) **14.** Fogorvosnál mondjuk. **15.** Dühben van (!) **16.** Minden óra így kezdődik (!) **17.** Félig ül (!) **18.** Menny vagy lángol. **19.** A must is ez. **21.** A C-dúr hangsor 3. hangja. **22.** Textilnövény. Vászonn készült rostjaiból. **24.** Magot szór. **26.** Tova. **27.** Francia autójel. **28.** Kálium vegyjele. **29.** Zenekezdet (!) **30.** Tárgyrag. **31.** Pázsit. **32.** ÁÁÁÁÁ. **34.** A múlt idő egyik jele. **35.** Lakóépület. **36.** Szúr. **38.** Vízben él. **39.** Makacsság. **41.** Névelő. **44.** Cipész szerszáma vagy ellenérték. **45.**

Szép kapcsolat.

FÜGGŐLEGES 1. Emberi tisztesség. 2.

Elétel. 3. Vízező hely. **4.** Az elején esik (!) **5.** Te és én. **6.** Tiszt volt a török seregben. (Koppányi ... testamentuma – regénycím) **7.**

Pakoló. 8. Nemes érzés. 14. Fa része. **15.** Székre telepedett. **18.** Személyes névmás. **20.** 365 nap. **23.** Elem eleje (!) **25.** Közelre mutató szó. **27.** Túbe cernát húz. **28.** Fürdésre használjuk. **31.** Teret választ el vagy habzsolva eszik (+) **33.** Parányi vízcseppekből a föld felszínén keletkező – leginkább hajnalban és este jelentkező tavaszi, őszi pára. **35.** Hon. **37.** Gally. **38.** Buborékokból összeálló laza képződmény – legtöbbször folyadékok tetején. **40.** Króm vegyjele. **42.** Idősebb ember kedveskedő megszólítása. **43.** Kötőszó. **46.** Ajánlott postai küldemények jele. **47.** Az idő jele a fizikában. **48.** Indulatszó a csodálkozás vagy ellenkezés kifejezésére.

Beküldendő a vízszintes 1., 45. és a függőleges 1., 8. sorok megfejtése

Sudoku

A 2x2-es vagy 2x3-as tábla összes sorába és oszlopába írd be a számokat 1-4-ig, illetve 1-6-ig úgy, hogy minden szám csak egyszer szerepelhet soronként vagy oszloponként. A nagy négyzetrács további 2x2-es és 2x3-as négyzeteiben is csak egyszer szerepelhet egy szám.

1	2		4
			2
	1		3
4			

	6	4	2		
			5		4
6	2				3
3				2	5
4		2			
		6	4	5	

Kacajda

Két tehén nadrágot vásárol a boltban. Mondja az egyik:

- Bőő!
- Mondja a másik.
- Honnan tudod, még fel sem próbáltad!

A nyuszigyerek sírva megy haza. Az apja megáll előtte, feltűri karjain az inget és így szól:

- Ki bántott fiam?
- A medve! - szipogja a kisnyuszi.
- Az apja lehúzza a karjain az inget és így szól:
- Te bajod! Miért kötekedtél velem?

- Melyik a legősibb állat a világon?
- ???
- A pingvin, mert az még fekete-fehér.

Két jegesmedve sétál a sivatagban, az egyik megszólal:

- Te, itt rettentően zord tél lehet!
- Miből gondolsz?
- Nem látod, hogy mennyi homokot szórtak a jégre?

Hős

Tanár néni az órán feltesz egy kérdést:

- Gyerekek, ki tudna mondani nekem egy igazi hőst? Aki jól mond, az kap egy csokit!

Pistike úgy jelentkezik, majd kiesik a padból:

- Kinizsi Pál!
- Jól van, Pistike, gyere ide, itt a megérdemelt jutalmad!

Pistike visszaül a csokival a helyére. Kivesz a padból egy fényképet, és halkán suttozta:

- Ne haragudj, Batman, de az üzlet az üzlet!

Nem a hó

- Mi az: télen leesik, de sosem ér le a földre?
- A hőmérséklet.

Étteremben rendel a vendég.

- Van teknősbékalevesük?
- Ön már evett ilyet?
- Nem, de már nagyon szeretnék.
- Akkor van.

Az iskolában a tanító néni így szól Pistikéhez:

- Pistike, ha anyukádnak van három almája, és hétfelére kell osztania, mit csinál?
- Kompótot!

- Mi az: pici, rózsaszín, szőrös állatka, amelyik négy számjegyből áll,
- Pink hód!

Megállítja a rendőr az autóst.

- Meg kell önt büntetnem, mert ez egyirányú utca.
- Rendben van, kifizetem a büntetést, aztán megfordulok.
- Itt nem lehet megfordulni.
- Akkor tolatok majd.
- Toлатni sem szabad.
- Akkor itt hagyom a kocsit.
- Csakhogy itt tilos a parkolás.
- Rendben van, akkor beszéljük meg, mennyit ad a kocsimért...

Az első osztályban a gyerekek azzal dicsekednek, hogy kinek mik a szülei.

- Bi-bí, az én papám pilóta. És mit csinál a te papád?
- Bi-bí, amit a mamám parancsol.

A tanító néni felszólítja egyik diákját:

- Hallom, Pisti, hogy otthon megint rossz fát tettél a tűzre!
- Tanító bácsi! Nem is igaz! Hiszen már hetek óta egyáltalán nem is fűtünk!

- Néni kérem, mit tetszik kötni?
- Harisnyát, kislányom.
- És miért tetszik olyan gyorsan kötni?
- Igyekszem, hogy befejezzem, mielőtt elfogy a fonal.

Tornaöltözőben:

- Nagyon kényelmes vagy Gabikám, igyekezz már egy kicsit, vagy talán én húzzam fel a cipődet?
- Hát, szerintem, szorítani fogja a tanárnő lábát.

A táblánál lévő felelőt sürgeti a tanár:

- Igyekezz fiam, mert mindjárt kicsöngetnek.
- Én is azt várom.

A légy sétál a fiával egy kopasz ember fején és így szól:

- Látod fiam, amikor én még olyan kicsi voltam, mint te, akkor itt még csak egy keskeny gyalogút volt...

Irodalom órán:

- Pistike, neked ki a kedvenc író?
- A papám. Ő szokta írni az igazolásokat, amikor nem jönök iskolába.

TURAI DUMA Diákok Unaloműző Magazinja * A Turai Hevesy György Általános Iskola lapja

Szerkeszti a diákszerkesztőség

Lapalapító: Seszták Sándor, Szarvas László

Főszerkesztő: **LUKÁCS ADRIENN** Helyettes: **KOVÁCS ANNA**

Felelős szerkesztő: Bauer Nóra

Kiadja az iskola Igazgatósága. Felelős kiadó: **TUSOR ERZSÉBET** igazgató

Készült a Rosental Kft. nyomdájában 700 példányban.

* Levélcím: 2194 TURA, Hevesy György u. 1. * Telefon: TURA (28) 580-220 * FAX: (28) 580-221 E-mail:

turaiduma@citromail.hu * Nyilvántartási szám: B/ISK/226/P/94. * Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza.

Az iskola honlapján: www.hevesytura.hu-n elérhető az újság online változata. Honlapunk: www.turaiduma.eoldal.hu

T D

TURAI DUMA

A HEVESY GYÖRGY
ÁLTALÁNOS ISKOLA

LAPJA

XVIII. évfolyam

2. szám

2011. november-december

Zsámboki Mikulás Kupa
(Zsámbok 2011.12.05.)

III-IV. korcsoport

Újabb győzelem!

December 5-én zajlott Zsámbokon a Mikulás Kupa. Iskolánkat két csapat képviselte, melyeket ötödik-hatodik, illetve a hetedik-nyolcadik évfolyamos tanulók alkottak.

A nagyok a kartali kiváló szereplés után most a negyedik helyet érték el.

A kisebbek legyőzték a tóalmási iskola csapatát, ám Zsámboktól kikaptak, így a **második helyen** végeztek! Gratulálunk nekik!

A csapat tagjai: Csécsei Patrik, Gólya Bálint, Molnár Milán, Szabó Bence, Szél Martin.

Felkészítőjük: Tóth-M. Imre

Kosárcupa a Hevesyben

December 6-án, kedden kosárcupát tartottunk. A mérkőzések 14:30-16:30 között zajlottak. Külön versenyeztek a fiúk és a lányok, illetve külön nevezhettek az 5-6. évfolyamosok és a 7-8. osztályosok. A csapatok nevezési lapjukat saját kezűleg készítették el. És íme az eredmények:

Lányok

Fiúk

5-6. évf.

5-6. évf.

I. 6.c

I. 6.b

II. 6.b

II. 5.c

III. 5.c

III. 5.b

7-8. évf.

7-8. évf.

I. 8.c

I. 8.c

II. 7.d

II. 7.b

III. 7.a

SPORT

Háromszoros győzelem a Kistérségi Teremlabdarúgó Tornán!

I-II-III. korcsoport eredményei

I.korcsoport

Elért helyezés: **1. hely**

Végeredmény: 1. Tura VSK (4 győzelem, 4 döntetlen, 24 rúgott gól- mi nem kaptunk gólt), 2. Galgamácsa, 3. Aszód, 4. Kartal, 5. Galgahévíz, 6. Iklad
Csapatunk tagjai: Szilágyi Szabolcs (kapus), Gólya Ádám (13 gól), Szabó Norbert, Sallai Gergely (3 gól), Sima Dominik (7 gól), Sára Péter, Ancsa Botond (1 gól), Baranyi Richárd, Novodomszky Tibor (9 fő)

A csapat legjobbjja: Gólya Ádám

II. korcsoport

Elért helyezés: **1. hely**

Végeredmény: 1. Tura (4 győzelem, három döntetlen, 1 vereség, 6 rúgott és 1 kapott gól), 2. Aszód, 3. Kartal, 4. Iklad, 5. Galgahévíz, 6. Galgamácsa

Csapatunk tagjai: Sára Dávid (kapus), Csányi Gábor (2 gól), Kakucska Kevin (2 gól), Gólya Ádám (1 gól), Baranyi László (1 gól), Abért Márton, Rajzinger Ákos, Tóth M. Tamás, Gólya Balázs, Oszoli Dominik, Dolányi Csaba (11 fő)

A csapat legjobbjja: Kakucska Kevin

III. korcsoport

Elért helyezés: **8. hely** Az 1 döntetlennel és 3 vereséggel 8. helyezést értünk el.

Sajnos, gólt sem sikerült rúgnunk.

Csapatunk tagjai: Szél Martin (kapus), Szabó Bence, Molnár Milán, Gólya Bálint, Baranyi Krisztofer, Kiszely Tibor, Csányi Gábor, Kakucska Kevin, Abért Márton, Sára Dávid (10 fő) Tóth-M. Imre, edző

A IV.korcsoporosok gyozelme

Tizenkét perces volt egy-egy küzdelem, ez alatt kellett bizonyítania csapatunknak, ami nagyon jól ment, ugyanis megszereztük az I. helyezést. A csapat tagjai: Abért Bence Zsolt, Pecze Péter, Vidák Zsolt, Toto Lóránt, Csécsei Patrik, Seres Levente és Zahari Benjamin.

A fiúk fegyelmezett játékkal, sportszerűen tudtak felülkerekedni ellenfeleiken és ez a megérdemelt elismeréssel járt.

Köszönet Pecze Peti apukájának, a fuvarozásért és a szurkolásért.

Kovács Tibor, testnevelő

